

Vandreture

Med udgangspunkt i de nummererede parkeringspladser findes et net af afmærkede vandreruter i landskabet mellem Himmelbjerget og Slåensø.

Det er muligt at gå mindre rundture eller sammensætte længere ture gennem landskabet ved at kombinere flere ruter sammen. En vandretur gennem området giver en god fornemmelse af variationen i landskabet. Vær opmærksom på, at selv en kort tur kan føles lang i det meget bakkede landskab.

I terrænet er ruterne afmærket med farver som på kortet i denne folder.

- **Gule ruter er rundture** på 2,3 til 7,2 km længde
- **Røde ruter er langtursruter, hvor man evt. skal gå retur:**
Fra P1 til P12: Søruten, 8,0 km
Fra P2 til P4: Bøgedalsruten, 1,8 km
Fra P4 til P8: Mergelbanestien, 3,5 km
- **Blå rute er en lang vandrerute Aarhus - Silkeborg**
- **Orange ruter** er alternative ture - de er ikke afmærkede

Velkommen til Himmelbjerget

Himmelbjerget har i mange år været udflugtsmål for alle, der besøger Midtjylland. På toppen af bjergets 147 meter er man hævet næsten 130 meter over Julsø nedenfor. Det giver en fantastisk udsigt over søer og skove. Men Himmelbjerget er kun ét af områdets mange spændende udsigtspunkter. Derfor har vi afmærket en række vandreture, hvor du kan komme lidt væk fra det centrale besøgsområde og opleve Midtjyllands natur på tæt hold. Du kan læse mere om de afmærkede ruter i folderen.

Himmelbjerget har i over 100 år været udflugtsmål og mødested for folk. Derfor er området også oplagt til at mindes forgangne slægter. Mange steder i området kan du finde træer og mindsten der fortæller facetter af Danmarks-historien.

Hunde er velkomne, men skal føres i snor.

De større skovveje er generelt i god stand, men bakkerne kan flere steder gøre færdsel vanskelig for kørestolsbrugere og dårligt gående. Ved Millingbæk findes handikaptoilet, som er åbent i sommerhalvåret.

På de lokale turistbureauer kan du få foldere med flere oplysninger om de forskellige seværdigheder. Du kan også læse mere på bl.a. www.himmelbjerget.dk eller www.visitskanderborg.com.

Himmelbjerget, Sletten og Slåensø administreres af Naturstyrelsen, Søhøjlandet. Find flere oplysninger på www.nst.dk.

● Himmelbjerget,

Vandreture nr. 120

Serien "Vandreture" er foldere over udvalgte naturområder, som bl.a. fås på biblioteker og turistbureauer eller hentes på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

www.nst.dk • Tlf: 7254 3000

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Himmelbjerget, Sletten og Slåensø

Himmelbjerget

Søhøjlandet er skåret igennem af to store øst-vestgående dale - Mossø-Salten Langsødalen i syd og Ravnsø-Knudsø-Julsø-Borresødalen i nord. Skrænterne fra højlandet mod dalene har dybe erosionskløfter, og mellem disse kløfter ligger en række fremskudte højdepunkter, som kaldes koller. Himmelbjerget er den mest markante kol. Via områdets vandrestier kommer man til andre koller med fine udsigter.

Området omkring Himmelbjerget tilhørte i middelalderen Øm Kloster. Ved Reformationen i 1536 overtog kronen den katolske kirkes ejendomme, indtil de blev videresolgt i 1767. Derefter fik bønderne i Gl. Rye retten til skovene omkring og vest for Himmelbjerget.

Man troede længe, at Himmelbjerget var Danmarks højeste punkt. Den landsdækkende højdeopmåling i sidste del af 1800-tallet viste imidlertid, at Himmelbjergets top lå ca. 147 meter over havet, mens de højeste terrænpunkter ved Ejer Bavnehøj og Yding Skovvej var mere end 170 meter over havet.

Sletten

Bondeskovene vest for Himmelbjerget er meget varieret og har såvel gamle løvtræer som nyere bevoksninger med gran. De gamle skovrydninger på Sletten ned mod Julsø ligger nu hen som åbne græsområder. Sletten tilhører i dag FDF, som bruger området til lejre og kurser.

Store Knøs

Knøsgården ejes af Himmelbjergegnens Idrætssefterskole, der her har oprettet Himmelbjergegnens Friluftsgård med bl.a. formidling og overnatningsmuligheder. Her er også bygget en kopi af de gamle glasovne (se afsnittet "Glarbo"). Kollen Store Knøs er et fremragende udsigtspunkt, hvorfra udsigten er åben mod vest over skove og landbrugsområder og mod nord-vest til Borresø, samt Sindbjerg og Stovbjerg ved Sejs.

Mergelbanen fra Bøgedal

I løbet af 1800-tallet blev de store lyncheder i Jylland opdyrket, og man forbedrede den sure hedejord med mergel (kalkholdigt ler). Små jernbaner blev anlagt fra mergellejerne til heden. Mergellejet i Bøgedal vest for Himmelbjerget var i brug 1921-24. Mergelbanen kan tydeligt følges på de første kilometer, men fortaber sig derpå ud mod Them og Vrads.

Slænsø

Den 12 meter dybe klarvandede Slænsø får sit vand fra kilder i de omgivende, stejle bakker. Fra udsigtspunktet Kongestolen er der flot udsyn over Slænsø. Søen er opdæmmet ved Millingbæk, hvor der bl.a. tidligere lå en vandmølle. Slænsø har en rig flora af vandplanter, især arter af vandaks, bukkeblad, åkander, og den kødædende blærerod.

Glarbo

Frederik 2. oprettede i slutningen af 1500-tallet en glasproduktion vest for Himmelbjerget. Her var både brændsel og kvartssand. Omkring "glarboderne" opstod rydninger, der endnu ligger som markområder spredt i skoven, f.eks. ved Østre Stenhule, Hyttekær, Æblegården og Bøgedal, hvor man bl.a. stadig kan støde på glasrester i jorden.

